

Directe <-> indirecte rede

Teksten, tekstkenmerken, groep 7-8

Betekenisnetwerk: stijl, stijlfiguur, taalvorm

Een interviewverslag voor de schoolkrant

De leerlingen houden interviews met een brugklasser of met iemand die de brugklas al gedaan heeft. Ze werken het interview uit tot een leuke en goed leesbare tekst (een interviewverslag) voor de schoolkrant. De twee beste/leukste interviews komen in de schoolkrant.

Het speciale doel van de les is dat de leerlingen leren om informatie op een aantrekkelijke manier op te schrijven. Ter voorbereiding lezen de leerlingen voorbeelden van interviews in de krant: letterlijke citaten zijn in de teksten onderstreept. De leerlingen zien dat in die interviews letterlijke citaten voorkomen en dat die de interviews heel levendig maken. Een andere manier om op te schrijven wat iemand gezegd heeft is: "hij vertelde dat.....(er volgt een beschrijving van wat iemand gezegd heeft). De leraar vertelt dat dit speciale taalvormen zijn om op te schrijven wat iemand heeft gezegd. We noemen ze *directe rede* en *indirecte rede*. De leraar schrijft twee voorbeelden op het bord:

- Van der Sar antwoordde: 'Mijn laatste wedstrijd was een teleurstelling' (directe rede).
- Hij vertelde dat hij Nederlands een fantastisch vak vindt (indirecte rede).

De leerlingen zien meteen dat het eerste voorbeeld de directe reden is: het is een letterlijk citaat dat aangekondigd wordt door de: (dubbele punt) en gemarkeerd wordt met aanhalingstekens.

Nadat de interviews gehouden en opgenomen zijn, gaan de leerlingen hun verslag schrijven. Ze krijgen de opdracht om deze keer de directe en indirecte rede afwisselend te gebruiken in hun verslagen. De teksten zullen vooral hierop besproken en herschreven worden. Daarna worden de beste twee teksten gekozen voor de schoolkrant.

Bron: bewerking van Bunt J. & B. van der Leeuw (2014). *Interview: brugklassers over hun eerste jaar*. Lesvoorbeeld Geïntegreerd lees- en schijfonderwijs in het vo.

<https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/nederlands/geintegreerd-lees/lesvoorbeelden/>

Directe rede is de letterlijke weergave van iemands woorden in een bijzin met hoofdzinvolgorde. In zinnen in de indirecte rede worden iemands woorden niet letterlijk, maar in een 'echte' bijzin weergegeven. Voorbeelden:

(1a) Toen zei ze tegen me: 'Ik wil je nooit meer zien.' (directe rede)

(1b) Toen zei ze tegen me dat ze me nooit meer wilde zien. (indirecte rede)

<https://taaladvies.net/taal/advies/term/>